

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด  
เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๘

## ก้ำขวางคองธรรม

ก่อนจ้งหัน

พระเราไม่มีธูระอะไรนะ ธูระของพระเป็นประจำที่เป็นพื้นฐานอันสำคัญสำหรับพระหรือชีวิตของพระ ก็คือการประกอบความพากเพียร ศิลเป็นเครื่องประดับพระให้สวยงามมาก ธรรมประดับอยู่ภายใน ศิลประดับอยู่ภายนอก พระเราไม่มีอะไรเป็นของสวยงามนะ ผมก็โกนออก มีแต่หัวโล้นๆ เอาอะไรมาเป็นเครื่องประดับ เอาศิลเอาธรรมเป็นเครื่องประดับ พระไม่มีอย่างอื่นใดเป็นเครื่องประดับ ดังที่กำลังเป็นบักันอยู่ทุกวันนี้ เอายศชั้นยศนี้มาประดับ ชั้นนั้นชั้นนี้มาประดับ

พูดอย่างนี้แหละ หลักธรรมมียังงเราพูดตามหลักธรรม สิ่งเหล่านั้นมีแต่สิ่งจอมปลอม เป็นกาฝาก กาฝากเหล่านี้เป็นกาฝากมหาภัยด้วยนะ ยศถาบรรดาศักดิ์ถ้าจิตไม่มีธรรมแล้ว เหล่านี้เป็นกาฝากมหาภัย ส่งเสริมพระให้เป็นบ้าไปได้ เวลานี้พระเรากำลังเป็นบ้ากับยศนะ ยศถาบรรดาศักดิ์ ชั้นนั้นชั้นนี้ ศิลธรรมที่เป็นธรรมชาติที่เลิศเลอที่พระพุทธเจ้าประทานให้แล้วไม่สนใจนะ มันไปโอดใส่กองมูตรกองคูด ยศๆ แะดๆ อะไรไปอย่างนั้นนะเวลานี้ มันจะเป็นจะให้หัวไม่เป็นได้ยังง สิ่งเหล่านี้เป็นของดีเทรอ มันเป็นเรื่องตื้นยศไปอย่างนั้น

ท่านเอายศเป็นเครื่องประดับพระที่ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ให้มีแก่ใจปฏิบัติดียิ่งขึ้นไป ท่านตั้งยศให้เป็นเครื่องส่งเสริมนะ ไม่ใช่ให้เป็นเครื่องลิ่มตัวเป็นบ้าดินเหนียวติดหัวว่าตัวมีหงอน เตี้ยวนี้พวกพระดินเหนียวนะ ดูในวัดป่าบ้านตาดนี้ก็ดู ผ้าข้อมกรักสีแก่นขนุนว่าสวยงาม หัวใจเป็นยังง มีแต่ความซี้เกียจซี้คร้านใช้ไม่ได้นะ ให้ตั้งใจปฏิบัติ

ศาสนาอยู่ที่ไหนเป็นพุทธศาสนาและมีผู้ปฏิบัติตามแล้ว จะสวยงามสงบรมเย็น สมชื่อสมนามว่าพระพุทธเจ้าเป็นศาสดาองค์เอกโดยแท้ เรามาปฏิบัติขอให้ชีวิตจิตใจอยู่กับศิล ศิลสมบัติ สมบัติของพระคือศิลสมบัติ สมาธิสมบัติ สมบัติของพระคือความสงบรมเย็น จิตใจเป็นสมาธิ ความแนนนามันคง ปัญญาสมบัติ คือความเฉลียวฉลาดทางด้านปัญญา นี้ละสมบัติของพระ จำเอานะ สมบัติของพระที่พระพุทธเจ้าประทานให้ อย่าดีต่ออย่าดีนหากองมูตรกองคูด ยศถาบรรดาศักดิ์ ถ้าดีดดินอย่างนั้น ยศถาบรรดาศักดิ์แทนที่จะมาเป็นเครื่องส่งเสริม เป็นเครื่องประดับพระ กลับมาเป็นเครื่องมาโปะพระให้สกปรกมากขึ้นนะ

ปัญญาสมบัติคือความเฉลียวฉลาดโดยความเป็นธรรมๆ ประดับพระ วิมุตติ สมบัติ จากนั้นก็เป็นผลให้หลุดพ้น พอหลุดพ้นแล้วก็เครื่องประดับตัดสินใจ เต็ดขาดได้เลยเป็น สนฺทิฏฐิโก ก็คือ วิมุตติญาณทัสสนะ เป็นผู้รู้แจ้งในความหลุดพ้น ของตน นั้นซ้ำเข้าไปอีก พระเอาให้ได้นะ พระบวชมาตามหลักพุทธศาสนาแล้วพระองค์ ก็สอนอย่างนี้ สอนเพื่อศีลสมบัติ สมาธิสมบัติ ปัญญาสมบัติ วิมุตติสมบัติ วิมุตติ ญาณทัสสนะสมบัติ นี่คือสมบัติของพระ

อย่าเป็นบ้ากับเรื่องภายนอก เดียวนี้ไปที่ไหนมีแต่กิเลสเต็มวัดเต็มวาเต็มพระ เต็มเณร มองหาพระแทบไม่เห็น มีแต่เรื่องของกิเลสมาพอกเป็นดินเหนียวติดหัวบ้าง เป็นอะไรทุกอย่างมาประดับ กิเลสมันเร็วนะ มันขึ้นบนหัวพระหลงๆ นะ ดินเหนียวติด หัว ซ้ำเป็นชั้นนั้นชั้นนี้ ดูซินะ มันเป็นบ้าไปหมดแล้วนะเดี๋ยวนี้พระเรา แล้วจะหาความ สงบร่มเย็นอะไร ถ้างลงเป็นไปกับกิเลสร้อนทั้งนั้น ไม่ว่าจะราวาสญาติโยม ไม่ว่าจะพระเณร เรา จะหาความร่มเย็นเป็นสุขไม่ได้ถ้าติดดินไปตามกิเลส ถ้าผู้ปฏิบัติตามศีลตามธรรม พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอนแล้ว พระก็สงบร่มเย็น ประชาชนก็รู้จักประมาณ การเป็นอยู่ปู วาย การประพฤติเนื้อประพฤติตัวมีขอบเขตเหตุผล หลักธรรมเป็นเครื่องป้องกันตัว ย่อมมีความสงบร่มเย็น

พระไม่ต้องการอะไรละ อาหารการกินไม่มีไครยิ่งกว่าพระ บวชมาฝากชีวิตไว้กับ ญาติกับโยม ที่อยู่อาศัย ปัจจัยเครื่องอาศัยต่างๆ ประชาชนเขารับรองหมดไม่อดอยาก ขาดแคลน นอกจากเจ้าของจะลืมเนื้อลืมตัว กินอ้อมแล้วนอน กินอ้อมแล้วลืมเนื้อลืมตัวใน ความประพฤติของตนเองนี่มีเยอะนะ อย่าให้มีในวัดนี้ ให้ตั้งใจประพฤติปฏิบัติจริงๆ ศาสนาจะไม่เหลือแล้วนะเวลานี้ ถูกเหยียบย่ำทำลายโดยเจตนาที่มี ไม่มีเจตนาที่มี ที่ เป็นอยู่เวลานี้ พระพุทธศาสนามากำลังถูกเหยียบย่ำทำลาย อันดับหนึ่งก็คือพระเณรของ เรานั้นแหละ เหยียบย่ำทำลายอยู่ในตัวของมันๆ อย่างเปิดเผยโจ่งแจ้งบ้าง อย่างลึๆ ลับๆ บ้าง ศาสนากำลังถูกทำลาย

เมื่อศาสนาถูกทำลายก็เท่ากับทุกคนๆ ใครคิดอย่างนั้น ประพฤติตัวอย่างนั้น เป็นผู้ทำลายตัวเองทั้งนั้นแหละ เลอะเทอะไปหมดนะ จะไม่มีเหลือแล้วนะศาสนาเวลานี้ มองเห็นแต่ผ้าเหลืองๆ ความประพฤติอันเป็นสมบัติของพระชีวิตของพระ ไม่สนใจ มันติดมันติดกับกิเลสตัณหา เคยเห็นไหมกิเลสตัณหาพาใครให้ได้ดิบได้ดีมีไหม ไม่ เห็นมี ดันไปเท่าไรยิ่งเหมือนแหพันลิง เคยเห็นไหมแหพันลิง เหมือนกิเลสพันหัวพวก เราทั้งหลายนี้แหละดูเอา ไม่ต้องไปหาดูแหกับลิงพันกัน ให้ดูกิเลสกับคอเราพันกัน มัน ไม่รู้เนื้อรู้ตัวนะพวกนี้ เลอะเทอะ ถ้าไม่มีใครธรรมเข้าไปเป็นเครื่องกำกับไว้แล้ว ใคร อย่าอวดเก่งนะ เก่งขนาดไหนก็เลวขนาดนั้นแหละ ถ้ามีธรรมแล้วสวยงามเป็นลำดับล่ำ

ดา สงบร่มเย็น ไม่ว่าจะทางโลกทางธรรม ทางธรรมนี้เป็นธรรมล้วนๆ สำหรับพระ ตั้งใจประพฤติปฏิบัตินะ

เหลวแหลกๆ ไปทุกวันทุกเวลา หาทิ่หลบที่ซ่อนไม่ได้แหละ ประชาชนเขาเดือดร้อนวิ่งเข้ามาหาพระ พระก็เป็นพระแบบเดียวกัน ไปด้วยกันเลย ทางกุดทางด้วนไปเลย เราดูชีวิตป่าบ้านตาดนี้ หมาทางกุดทางด้วนมีเยอะ เหมือนพวกเรานี้แหละทางกุดทางด้วนไปด้วยกัน กิเลสกัดทางกินไปเรื่อยๆ เตี่ยวต่อไประวังคองจะขาดนะ ไม่รู้ตัวตลอดเวลา อย่าเห่ออย่าเหิม อย่าดีดอย่าดันเกินเหตุเกินผล นี่เป็นเครื่องล่อของกิเลส ทำให้คนเสียหายลุ่มจม

ให้ฟังเสียงอรรถเสียงธรรม เสียงพระพุทธรเจ้าเป็นเสียงมหามงคลต่อสามแดนโลกธาตุ เสียงกิเลสเป็นเสียงมหาภัย เต็มอยู่ทุกแห่งทุกหน โลกชอบแต่เสียงมหาภัยนี้แหละ ให้ระวังนะ ศาสนาก็มี เครื่องป้องกันตัวก็มี เครื่องส่งเสริมตัวให้ดีก็มี คือพุทธรศาสนา ให้นำไปปฏิบัตินะ อย่าอยู่เฉยๆ กินเฉยๆ เถื่อนั้นเหื่อนี้เหื่อหาอะไร เตี่ยวนี้มันก็เป็นบ้าพอแล้ว แล้วยังเหื่อหาบ้าที่ไหนอีก อยู่ในตัวของเรายังไม่พอหรือ ยังไปเหื่อหาบ้าที่ไหนอีก จำให้ตึนะ เอาละให้พร

#### หลังจ้งหัน

เมื่อวานฉันเสร็จแล้วไปโรงพยาบาลพรเจริญ ไกลนะ พอฉันเสร็จแล้วไปเลย ไปถึงโน้นให้เขาชนของลงปูปบๆ แล้วออกเลย ไม่ลงนะเมื่อวานนี้ กลับมาถึงนี้บ้ายโมงแล้วที่นี้หนังสือที่เขาขานิมนต์เราให้เป็นประธานงานศพอาจารย์เหรียญ มาข้องใจ ไม่ทราบว่กาลใดเวลาใดที่จะไปเป็นประธานในงานนี้ เลยถือจดหมายออกมาถามพระ ก็เลยทราบว่ทางโน้นออกเดินทางแล้วตั้งแต่เวลาเท่านั้นๆ เลยแน่ใจว่ถึงแล้วตั้งแต่วานนี้ เราก็เลยออกจากนี้ไปงานศพท่านอาจารย์เหรียญ คนก็เยอะอยู่ ไปก็ไม่มีอะไรแหละ ขึ้นไปกราบศพท่านแล้วก็พูดกับพระเณรและประชาชนเล็กน้อย

เทศน์เมื่อวานไม่ออกไหนนะ เทศน์หน้าหีบศพท่านอาจารย์เหรียญนั้นแหละ พูดเคาะกระเป่าโน้นเคาะกระเป่านี้ ไม่เทศน์เรื่องอะไรมีแต่เรื่องเคาะกระเป่านั้นกระเป่านี้ ได้เงินหนึ่งแสนสองหมื่นหกพัน นี้ละกัณฑ์เทศน์เราว่ คือเราเทศน์เคาะกระเป่า เขาให้มาเรียกว่กัณฑ์เทศน์ กลับมาพอดีมีดเมื่อวานนี้ละ คนก็มากอยู่ เรียกว่เมื่อวานไม่ได้พักเลย

ส่วนงานศพที่คนยั่วเยี้ยๆ นั้นมันได้ระลึกเอางานศพมาเป็นคติเครื่องเตือนใจหรือเปลวก็ไม่วันะ มันไม่ค่อยคิดนะ ไปก็ไปอย่างนั้นละ ไม่ได้ไปเพื่อความเป็นธรรมสำหรับตัวเอง ไปงานศพนั้นเพื่อปลงอนิจจัง เช่นอย่างช้กผ้าบังสุกุลนี้ก็ว่ อนิจจา วตสงขารว่ สังขารทั้งหลายไม่เที่ยง เกิดขึ้นแล้วก็ดับไปๆ ที่แดนเกษมก็คือว่ เตสั วุปลโม

สุโข นั้นละความสงบอันราบคาบ เมื่อพิจารณาอันนี้ให้เสร็จสิ้นลงไปภายในจิตใจแล้ว ใจก็ติดฝังเลย ท่านพูดของท่านมีเหตุผลอนิจจา ให้ไปชักบังสุกุล เรามันไปหาชักเอาแต่ ผ้าแต่อะไรๆ มา เขาเอาอะไรให้เอาหมด ได้เท่านั้นพอ ไม่ได้สนใจว่าอนิจจาคืออะไร ไปแต่อย่างนั้นแหละ

อย่างไรในงานศพมันเป็นโลกไปหมดว้างนั้นเลย พูดอย่างนี้เราก็ระลึกได้ที่ไป เทศน์วัดธาตุทอง ไม่มีใครเทศน์ คือไปมันฟังไม่ได้เลย มองปากไหนๆ หูไหนๆ จ่อใส่กัน คุ้ย พระสวดอะไรไม่สนใจเลยนะ เราไปนั่งถึงเวลาจะเทศน์ นั่งดูเหตุการณ์ต่างๆ ที่ วัดธาตุทอง ลูกศิษย์นั้นละเขานิมนต์ไปเทศน์ในงานศพ ไปไม่มีอะไรนะ ได้เรื่องราวอะไรมาระบายต่อกัน เป็นตลาดน้ำลายที่ในงานศพแต่ละศพๆ เมืองใหญ่เช่นกรุงเทพ เป็นต้น พูดให้ตรงศัพท์ตรงแสงซี ก็เราไปเห็นด้วยตาเนื้อของเรา มีแต่เรื่องกองทุกข์ กองอะไรมาระบายต่อกัน พระท่านมาสวดอะไรต่ออะไรไม่สนใจฟัง เราก็ดูอยู่งั้น อ้อ มาแบบนี้กัน ไม่ได้เรื่องอะไร

ที่นี้เวลาเราขึ้นเทศน์มันก็จะเอาแบบนี้มาใช้ละที่นี้ แบบนี้มันไม่ใช่แบบนี้ พอ ขึ้นเทศน์ไปๆ ก็ใส่เสียงเปรี๊ยะเลยทีเดียว ติกระจ่ายไปหมดแถวนั้น แหกไปหมด เจียบเลยที่นี้ เสียงเทศน์ขึ้นอย่างเต็มเหนี่ยวๆ เขาก็จะได้ยินครวญนั้นแหละ ว่ามีพระจาก ไทหนาขึ้นธรรมาสน์ เขาไม่เคยคาดเคยคิดเขาก็ไม่ได้ระวังตัวละซีใช้ไหม นี่ก็เปรี๊ยะออกเลย เพราะสั่งสมไว้หมดด้วยสายหูสายตา ความรู้สึกทุกอย่างมันวังถึงหมดแล้วนั้น

จากนั้นก็เทศน์ เทศน์มันก็เอานั่นออกมาต่อสู้กับคำเทศน์ของเรา เราก็ก็นิวเคลียร์นิวตรอนให้ เจียบหมดเลยนะ ก็คงจะมีวันนั้นละที่ศพวัดธาตุทอง เทศน์ในงานศพวัดธาตุทองก็มีวันนั้นละที่เจียบที่สุด เปรี๊ยะที่สุดก็มีวันนั้นเท่านั้น นอกนั้นก็ไม่มีที่ไหน เราก็ก็นิวเคลียร์นิวตรอนให้ เจียบหมดเลยนะ ได้เห็นเรื่องราวมา มันเป็นอย่างนั้นนะ มันไม่ได้มีอรรถมีธรรมในใจอะไรเลย

|                           |                       |
|---------------------------|-----------------------|
| ท่านว่า อนิจจา วต สงฺขารา | อุปฺปาทยธมฺมิโน       |
| อุปฺปชฺชิตฺวา นิรุชฺฌนฺติ | เตสํ วุปฺสโม สุโข     |
| สพฺเพ สตฺตา มรฺนฺติ จ     | มริสฺสุ จ มริสฺสเว    |
| ตถฺวาทํ มริสฺสามิ         | นตฺถิ เม เอตฺถ สํสโย. |

สังขารทั้งหลายไม่เที่ยง เกิดขึ้นมาแล้วดับไป เจริญขึ้นเสื่อม เกิดขึ้นมาแล้วดับไป เตสํ วุปฺสโม สุโข ความระงับดับสังขารตัวสมุทัยที่พาให้เกิดให้ตายไม่หยุดไม่ถอยนี้ เสียเท่านั้น เตสํ วุปฺสโม สุโข นั่นคือความสงบอันยิ่งใหญ่ ถ้าพิจารณาปลงตกนี้แล้ว เตสํ วุปฺสโม สุโข เป็นความสุขอย่างยิ่ง เมื่อพิจารณาแล้วปล่อยหมด ดิตไปได้เลย ท่านแสดงตั้งแต่ต้นถึงที่สุดธรรมเลย เป็นอย่างนั้นละ แต่อนิจจาทุกวันนี้มีแต่อนิจจาไป

หากินข้าวต้มขนมเขาไปอย่างนั้น มันไม่มีละธรรมในใจนะ ไม่ว่าเขาว่าเราเป็นแบบเดียวกัน กิเลสเหี้ยมหมัด ทับหมัดๆ จึงได้แหวกกิเลสออกดูเรื่องดูราว มันไม่มีธรรมนะ แล้วจะไม่ให้พระพุทธเจ้าอ้อนใจได้ยังไงก็มันหนาแน่นขนาดนั้น ธรรมที่จะแหวกออกมาไม่มีช่องทางออก มีตั้งแต่กิเลสหนาแน่นยิ่งกว่าภูเขาทั้งลูก น่าสลดสังเวชนะ

ใจนี้เวลาเปิดออกแล้วมันไม่ได้เป็นอย่างที่วานะ เหี้ยมมูตรเหี้ยมคูดอกจำ ขึ้นมานี้เห็นหมดว่าใจ ต่างกันนะ ใจพระพุทธเจ้า ใจสาวกอรหันต์ท่าน ไม่ได้เหมือนใจพวกเราๆ ท่านๆ ที่มีแต่มูตรแต่คูดอกครบไว้หมด หาใจแท้ไม่เห็น มูตรคูดอกคือขี้โลก ขี้โกรธ ขี้หลง อยู่ในนั้นมันครอบเอาไว้ไม่ให้เห็น พอเปิดนี้ออกมันก็จ้ำออกๆ เปิดออกหมดจ้ะเลย พระพุทธเจ้าจึงท้อพระทัยละซี

วันนี้ไม่ได้เทศน์อะไรละ เทศน์แต่อนิจจานี้ก็พอแล้ว ให้เป็นคติเครื่องเตือนใจ ธรรมะเดี๋ยวนี้จะไม่มีการออกได้แหละ ถูกกิเลสปิดๆ หมดเลย ในวัด นอกวัดนอกวา พระเณร เหมือนกันหมดเลย ธรรมะไม่มีทางออกได้ กลายเป็นเรื่องกิเลสเสียทั้งหมดเลย ให้ใจเบิกออกจากนี้มันจึงได้เห็นกันชัดเจน ถ้าเบิกไม่ได้เมื่อไรก็หมอบอยู่ตลอดเวลา

เมื่อวานนี้มา ๖ โรง โรงพยาบาลมาเมื่อวานนี้ ๖ โรง อย่างนั้นแหละ โกดังใหญ่ๆ นี้เต็มนะ เอาของมาไว้สำหรับโรงพยาบาล ไม่ว่าที่ไหนมาได้ทั้งนั้นๆ เมื่อวานนี้ ๖ โรง ไม่ใช่เล่นๆ วันละ ๓ โรง ๔ โรงเป็นธรรมดา วันละ ๖-๗ โรงนี้มีน้อย แต่สูงสุด ๙ โรง ไม่ถึง ๑๐ ถึง ๙ โรงก็มีวันหนึ่งๆ แจกให้หมดเลย ของนี้สั่งมาไว้เต็มโกดังๆ ตลอดไม่ให้บกพร่อง อันใดที่จำเป็นๆ ให้ได้ครบทุกอย่าง แจกเสมอกันหมด เป็นสองพัก พักที่พิเศษก็มี จังหวัดที่ไกลเรากำหนดเอาไว้ เช่น อุบล โคราช อุตรดิตถ์ นี้เรียกว่าให้พิเศษๆ พิเศษก็เสมอกันหมดเหมือนกัน ที่ไกลกว่านั้นไปอีกไม่ต้องพูด เรียกว่าพิเศษทั้งนั้นเลยถ้ามา เช่นอย่างว่าตาก บางที่มีมา จังหวัดไหนไกลๆ มีมาให้เป็นพิเศษๆ ทั้งนั้น

เวลาจะไปเติมน้ำมันให้ ปัมน้ำมันมีสำหรับเติมน้ำมัน วันหนึ่งเห็นเขาบรรทุกน้ำมันใส่ถังใหญ่ๆ มาเต็มรถเอี้ยดเลย อู๊ย มันอะไรมากมายนัก บอกว่าถังน้ำมัน น้ำมันอะไร น้ำมันที่ปัมเรานี้แหละ แล้วก็เลยไปสัมผัส อ้อ เดือนหนึ่งมันหมดสักเท่าไรเติมน้ำมันนี้ ห้าแสนกว่าว่าอัน โอโห ขนาดนั้นเขี้ยวเหวอ เดือนละห้าแสนกว่า เติมน้ำมันไม่ว่ามาไกลมาไกล เติมน้ำมันให้เต็มทุกคันๆ

เราพยายามเต็มที่แล้วกับที่เราช่วยโลก ช่วยเต็มเม็ดเต็มหน่วย เราไม่เอาอะไรนะ ไม่มีที่เราจะเอา ไม่มีเลย มีแต่ให้ แบบมือตลอด แบตตลอดเลย ไปที่ไหนเหมือนกันที่จะไปเอามาไม่มี ไปให้ๆ ทั้งนั้น มันเป็นอันหนึ่งของจิต ถ้าได้ทำอย่างนั้นมันก็โล่งของ

มันไปสบาย พวกตระหนี่ถี่เหนียวนี้เป็นก้างขวางคอของธรรมนะ ความตระหนี่ถี่เหนียว  
 ความเห็นแก่ได้เห็นแก่เอา เอารัดเอาเปรียบ เป็นก้างขวางคอๆ แห่งธรรมทั้งหลาย  
 ธรรมก้าวไม่ออก

ถ้าใครมีก้างแบบนี้ติดๆ แล้วโลกนี้เป็นโลกที่เป็นฟินเป็นไฟ หาความสุขความ  
 สบายให้สมกับว่ามนุษย์อยู่ร่วมกันเป็นจำนวนมากนั้นไม่มีเลย ถ้ามนุษย์เราต่างคนต่าง  
 มีน้ำใจด้วยกัน ไม่ว่าจะมากกว่าน้อยแล้ว ทุกสิ่งทุกอย่างจะลงราบเพื่อความสงบเย็นใจต่อ  
 กันหมดเลยธรรม ถ้าให้กิเลสเข้าไปตรงไหน คนนั้นสูงคนนี้ต่ำ คนนั้นมีคนนั้นจน เหยียบ  
 ย่ำทำลายกัน ดูถูกเหยียดหยามกัน นี่คือกิเลสชอบเหยียบเขา ยกตัวขึ้น คือกิเลส ถ้า  
 ธรรมแล้วเสมอหมดเลย ไม่มีผู้สูงผู้ต่ำ สัพเพ สตฺตา อันว่าสัตว์ทั้งหลายที่เป็นเพื่อน  
 ทุกข์เกิดแก่เจ็บตายด้วยกันหมดทั้งสิ้น ราบไปหมด ใจเขาใจเราเหมือนกัน เขาเรา  
 เหมือนกัน หวังพึ่งซึ่งกันและกันเหมือนกันหมด เมื่อเป็นเช่นนั้นจิตใจก็เฉลี่ยกันออก  
 ใครมีมากมีน้อยช่วยเหลือกันเต็มกำลังความสามารถ ไปไหนสนิทกันไปได้หมด ไม่ว่า  
 ไกลว่าใกล้ว่าบ้านนอกที่ไหนสนิทกันได้หมด

ถ้าธรรมไปไหนประสานๆ ถ้ากิเลสไปไหนต้ออก ตีให้แตกให้แยกทำลาย เผา  
 นั้นเผาไฟไป อย่างนั้นนะ ต่างกัน โลกชอบแบบเผาไหม้เผาไหม้ เยอหยิ่งจองหองพองตัว ถ้า  
 ธรรมมีที่ไหนก็ต้อย่างนั้นละ วันนี้ไม่พูดอะไรมากละนะ พอสมควร เอาละที่นี้จะให้พร

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

[www.Luangta.com](http://www.Luangta.com) หรือ [www.Luangta.or.th](http://www.Luangta.or.th)

และรับฟังจากสถานีวิทยุสวนแสงธรรม กรุงเทพฯ และสถานีวิทยุอุดร

FM 103.25 MHz